

Νερό: αναντικατάστατο αγαθό, πηγή ζωής

Επιστήμες / Περιβάλλον - Οικολογία

Παναγιώτης Α. Καραδήμας, Γεωπόνος

Το νερό είναι ένα φυσικό αγαθό που χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, ενώ με την ευρεία έννοιά του είναι ένας ανανεώσιμος φυσικός πόρος στον περιορισμένο χώρο που βρίσκεται, δηλαδή μέσα στα όρια της λεκάνης απορροής, αλλά και στο χρόνο σε συνάρτηση με τη διακύμανση των κλιματικών συνθηκών.

Υδατικοί πόροι είναι τα επιφανειακά και τα υπόγεια νερά των φυσικών πηγών, χερσαίων και υποθαλάσσιων, με μια ιδιαίτερη κατηγορία να αποτελούν τα μεταλλικά νερά. Ο προσδιορισμός τους γίνεται με βάση:

- Την ποσότητα, που διαμορφώνεται από τον υπολογισμό και τον προσδιορισμό των διαφόρων φυσικών μεγεθών τους, όπως είναι οι παροχές, οι στάθμες, οι κλίσεις, οι όγκοι κ.λπ.
- Την ποιότητα, που προσδιορίζεται από φυσικοχημικές και βιολογικές παραμέτρους και συγκρίσεις με πρότυπα ποιότητας κατά χρήση.
- Τη χωρική κατανομή με εντοπισμό των ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων σε σχέση με τον χώρο.
- Τη διαχρονική κατανομή, που είναι αντίστοιχος προσδιορισμός των ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων σε σχέση με τον χρόνο.

Οι υδατικοί πόροι χρησιμοποιούνται κατά βάση για την κάλυψη των αναγκών σε νερό των αγροτικών δραστηριοτήτων, των κατοίκων των αστικών περιοχών, της τουριστικής δραστηριότητας, της βιομηχανίας, αλλά και για τη διατήρηση των ισορροπιών του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι κάθε χρήση νερού συνεπάγεται την (σε μικρή ή μεγάλη κλίμακα) παραγωγή ρυπαντών.

Η γεωγραφική θέση και το ανάγλυφο της χώρας μας, σε συνδυασμό με τις εδαφοκλιματολογικές συνθήκες συμβάλλουν στην ύπαρξη φαινομενικά επαρκών υδατικών πόρων, όμως η ανομοιόμορφη κατανομή των βροχοπτώσεων, έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των διαθέσιμων υδατικών πόρων κατά τη μακρά θερινή περίοδο των μεγάλων απαιτήσεων σε νερό. Η συνεκτίμηση της εξέλιξης των διαθέσιμων υδατικών πόρων και των προοπτικών ζήτησης για κάθε χρήση νερού σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, με σκοπό τον προγραμματισμό της ανάπτυξης των υδατικών πόρων και τον προσανατολισμό των χρήσεων, οδηγεί στο ισοζύγιο προσφοράς-ζήτησης.

Η διαχείριση των υδατικών πόρων μιας περιοχής (υδατικού διαμερίσματος) πρέπει να βασίζεται σ' ένα πλέγμα μέτρων και δραστηριοτήτων που είναι απαραίτητα για την διαμόρφωση ενός τέτοιου ισοζυγίου προσφοράς- ζήτησης.

Η διαμόρφωση των προγραμμάτων διαχείρισης δεν είναι δυνατόν, εκ των πραγμάτων, να αρχίσει από μηδενική βάση, δεδομένου ότι υπάρχουν ήδη σήμερα διαμορφωμένες συνθήκες ζήτησης, όπως και αντίστοιχη ανάπτυξη (χρήση) πόρων για την κάλυψη της ζήτησης αυτής. Αυτό, σε πολλές περιπτώσεις, έχει

δημιουργήσει καταστάσεις υποβάθμισης (εξάντλησης) πολλών υδατικών πόρων, κατά κύριο λόγο υπόγειων και υγροτοπικών.

Επίσης, στον τομέα της γεωργίας -και όχι μόνο- η σημερινή ζήτηση είναι διαμορφωμένη κατά κανόνα σε επίπεδα πάνω από τις πραγματικές ανάγκες του χρήστη. Αυτό οφείλεται σε υπερεκτίμηση των αναγκών, σε απώλειες νερού κατά τη μεταφορά από την πηγή υδροδότησης στον τόπο χρήσης λόγω κακού σχεδιασμού και παλαιότητας των δικτύων και σε κακή διαχείριση των υδατικών πόρων.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο δημοσιεύεται με τη συνεργασία της οικονομικής και αγροτικής εφημερίδας "ΠΑΡΑΓΩΓΗ" (κυκλοφορεί στα περίπτερα κάθε Σάββατο), <http://www.paragogi.net>

<http://bit.ly/1mbZvg7>